

FOAIE

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 20.

Luni 18. Maiu.

1842.

ФАТА НЕГЪЦТОРЪЛЪИ.

Новелъ Историкъ.

(Капет.)

Kamiola voi съ се аръиче де испоавъ пе цешки paintea Pigi, dar вьтъл Пиетро о спрѣжини сьрѣтъндѣи фьрѣтеа, дрепт семп ал дпфьрѣдирѣи, ши ка кьмпат маѣ вьтрьдп. Апоѣ о дптревѣ кьнд хотьраце еа а се сьрва зѣоа кьвѣнѣи?

Еа арѣтъ кь дпвѣитоареа сьпѣтъшъ съ сьвѣршеа времѣ жалеѣ татълѣ сьѣ, ши Piga хотьрѣ дела сѣне, ка дп лъпеа че зрѣа дьпъ ачееа време, съ фѣе пьпта ши дпторкьндъсѣ спре фрателе сьѣ дѣ зѣсе: — „Прѣнцъле еѣ воѣи фѣ кь тоатъ кьрѣтеа теа пьптанш, акьм дптовьрѣшащегѣи мѣрѣса акасъ.“

„Ертаре преа милостиве Doamne, апѣ кь де лок Kamiola.“ Дьпъ ачесте дптъмплате дптре поѣ еѣ рог съ порьвчѣдѣи ка прѣнцъла съ пѣ тѣ маѣ поатъ ведѣ де кьлт пѣмаѣ дпайнтеа алтарьлѣи!“

„Кьм веѣ похтѣи, зѣсе Piga, д. в. сьптедѣи чѣ сьпьратъ, ши аша аведѣ дрептъла а хотьрѣ сѣнгьрѣ кондѣциѣле.“ Аша порончѣи зьѣѣа дѣп сьветнѣчѣи сьѣ а пѣтрече пе прѣнцеса мѣрѣасъ пьпъ ла палатъла еѣ.“

Бьтрьдп Никола Тьрѣнга ера кьпрѣнсъ

de о веселѣе песпѣсѣ, ши кьм плекъ сьлжъвашъла кьрѣдѣи, каре ле петрече, дпдатъ дпчепѣ прегьтѣрѣле де пьптъ, ѣар фѣе-са дпврьдѣшѣндо о рѣгъ ка съ пѣ о пепъчѣѣаскъ кь пѣчѣи о дптреваре дптрѣ ачѣста, чѣ сь факъ кьм ва гьсѣ сѣнгьрѣ нѣ кале, воѣнд еа а петрече лѣнѣдѣтъ ачесте зѣле дп кьвѣоасе рѣгьчѣнѣи ши дп евлѣвѣоасе дптрепрѣндерѣи.

Воѣнда Kamiolѣи ера леде пептрѣ тѣса, ши сьрѣмана вьтрьдпна окьпнатъ кь прегьтѣрѣеа челор тревѣнчѣоасе, пѣи маѣ рѣтѣпнеа време съ обсервезе пе фѣе-са.

Дела сьрвареа зѣмеѣ Сѣ. Петрѣ, ши пьпъ ла зѣоа пьндѣи, Kamiola пѣчѣи пѣшѣ пьрѣсѣ odaia еѣ, пѣчѣи пѣ воѣи сь прѣѣмеаскъ пе пѣменеа ла еа, афар декьтъ пе ачел вьтрьдп сьветнѣк ал Pigi, каре венеа трѣмѣк дѣ ел спре а черчета пе фатъ, ши а ажѣта вьтрьдпнѣи маѣчѣи ла прегьтѣрѣле де пьптъ.

Льнѣа ча хотьрѣтъ авѣа сь ѣвѣи, ши Kamiola одатъ кь зѣоа стрѣлѣчѣитъ дпврькатъ ка мѣреаса зьѣи прѣнцъ, дптрѣ дп одаѣа маѣкѣсѣи, ачѣ дпчепѣвѣнд paintea Nikolѣи, о рѣгъ аѣ ѣерта орѣ че сьпьраре ѣар фѣи пѣтѣтъ прѣчѣнѣи вреодатъ, ши дѣ черѣ вѣѣне кьвѣдптареа еѣ чеа де мамъ. Кь лѣкрѣтѣи де вькьрѣе дпврьдѣшѣи порочѣта мамъ пе ѣвѣѣта еѣ фѣѣкъ ши вѣне кьвѣдптъндѣо

о некрединтъ, въ еа нѣ авеа нѣмѣк де іер-
тат вънеі фѣче, каре нѣ грешне нѣмѣк;
ші ла зрѣтъ о лѣтъ де тѣмъ ші о дѣсе
дн сала чѣ днподовѣтъ къ германе ші къ
кѣзнѣ де флорі, знде о ацента оаменѣ
Рігі че ера тріміші а о днсоці ла вісе-
рікъ. Днфѣдншареа еі чеа маіестоасъ дѣ
фѣкъ пе тоді съ се мнѣзнезе, ші дѣпъ
салтѣрѣме чеі фѣкѣръ, апоі плекаръ ла
вісерікъ. —

Днпннтеа зшіі вісерічіі днпднпнѣ
Ріга пе міреасъ днкѣнѣрат де тоатъ кѣр-
теа са; монархѣл весел апѣкъ тѣмъ Ка-
міолі ші о дѣсе пнпнтеа алтарѣлѣ, знде
мітрополітѣл Рігатѣлѣ днѣрѣкат дн тра-
тъ помпа о ацента. Ріга кемъ пе фрате-
сѣѣ, ші кѣнд се апропне прінѣдѣл Орlando
де мірѣсъ, похті, пе мітрополітѣл а дн-
чене кѣзнѣл.

Акѣм съ рѣгѣ Каміола де мітропо-
літѣл ші де Ріга а і се да пѣднѣ аскѣл-
таре, ші ардікѣндѣшн къ тѣмъдріе капѣ
днчепѣ а зиче къ зп топ ашезат: „De аш
фі пріімѣт, фѣрѣ а тѣ желѣі, деспрѣдѣл
че мі с'а фѣкѣт де кѣтре прінѣдѣл, прін
лепѣдареа тѣмънн меле, аш фі дат прілеж
кончѣтъденімор меі, съ сокотіаскъ къ еѣ
прін врео скандалітате 'мі ам прічнпѣт
пердереа тѣмънн лѣі. Еѣ т'ам дндрѣнтат
дар ла маіестатѣ воастрѣ ші 'мі ам кѣ-
днгат днтреага дрѣнтате, прѣкѣм 'мі ам
фост днкнпѣто. Дрѣнтѣрѣме меле сѣпѣт
акѣм кѣпоскѣте, кѣрѣденіа пѣртѣрѣі меле
есте де оуде доведѣтъ, маі мѣлт нѣ чер
еѣ дналте Doамне, еѣ нѣ пот, еѣ нѣ воіѣ
а фі содіа вѣрватѣлѣі каре прін кѣлкареа
челор маі сѣпѣте жѣрѣмнѣте, ші а паролі
сале де кавалер, с'а фѣкѣт невреднѣк де
міне, еѣ нѣ'л маі пот пе ачеста прѣдѣі,

ші аша нѣчі нѣі пот да а теа тѣмъ. —
Бані рѣскѣтпѣрѣрѣі че іам плѣтѣт пѣптрѣ
ел еѣ дѣ дѣрѣсск ка зп прѣсент дн пар-
теті. — Не міне днсѣмѣ ші стареа че'мі
маі рѣтѣмъне, аічі де фаѣтъ къ пѣсторѣл
леціі, дн ачест лок сѣдѣпѣт, дн лівера теа
воіе, фѣрѣ а фі сілітѣ де нѣмѣк, тѣ кон-
сѣпѣдѣск преа пѣтернѣкѣлѣі Дѣмнезеѣ.“
Дѣпъ ачесте ворѣе се арѣнкѣ пе ѣпѣкѣі
днпннтеа алтарѣлѣі. —

Енерѣіа че о прічнпѣі ачѣстѣ ворѣіре
съ поате нѣмаі кѣѣтета, іар нѣчі днтр'зп
кнп дескріе. Монархѣл, Міреле, Кѣртеа
днтреагѣ, ші кіар тама Каміолі рѣтѣ-
сѣрѣ днтр'о пѣтѣаскъ днпнѣтрѣіре, мітро-
політѣл фѣ чел днпѣтѣі каре съ десметічі,
ші апропнндѣсъ де днѣпѣнѣкнѣіа фѣчіоарѣ,
о днтрѣвѣ, дака а кѣѣтетат еа къ десѣвѣр-
шнре, асѣпра пасѣлѣі каре воіеѣе съ 'л
факѣ, ші каре ла зрѣтъ нѣ маі поате фі
десѣпнѣдат? Ла каре дѣ рѣспѣнсе, къ еа
'шн а лѣат преа вѣне сеама, фнндѣі ачѣ-
ста снпѣра ідее, де кѣнд с'а некреднпѣгат
къ лѣтеа нѣмаі поате авеа нѣмѣк інтере-
сант пѣптрѣ еа.

Акѣм лѣѣ Ріга ворѣа, ел дѣ ворѣі къ
вѣмъндеѣе, рѣгѣндѣо съ ерте пе фрателе
лѣі ші сѣі дѣрѣіаскъ а еі тѣмъ. Дар
фата пѣгѣднторѣлѣі нѣ пріімѣ, чн арѣтѣ къ
еа а ертат пе прінѣдѣл Орlando дн тоатѣ
ініма ші днп тот сѣфлетѣл, дар нѣчі одатѣ
нѣ поате еа а фі содіа зпѣі вѣрват, каре
п'а воіт декѣт рѣшнѣе еі.

Zадарнѣче рѣтѣасѣрѣ тоате днчеркѣ-
рѣме ші повеѣеле монархѣлѣі, тоате рѣгѣ-
чнѣннле тѣсн; пѣптрѣ-къ Каміола кѣм снпѣі
къ лѣкрѣтнле чеі днп зрѣтъ, фаѣа і сѣ тѣіа
ініма, черѣ ажѣторнпѣга мітрополітѣлѣі,
лѣгѣнд ворѣа, опрн пе тоді чеі де фаѣтъ,

спре а съ май іспіті съ хръпеаскъ не о
міреасъ че ера а вісерічій. Piga ші madam
Никола, съ плекаръ повецій архіерезлѣі,
ші ачеста пріімі жъръмжнтѣл фетеі пегъ
ціторълѣі дпайнтеа алтарълѣі, каре съ дп
кпнъ не сіне къ тоате але еі лѣі Dѣмне
zeѣ, ші аша дѣпъ а еі черере фъ дѣсъ де
кіар мітрополитѣл deadрептѣл дпн вісерікъ,
ла о тѣпъстіре де майчі дпн челе май ве
стите але Січіліеі; фіінд къ еа пѣ воіа а
съ май дптоарче акасъ. — Дп ачѣ тѣ
пъстіре знде о зртасе ші майкъса каре
пѣ воіа съ се деспаруъ де драга еі фійкъ,
дп скъртъ време дпші довънді дптреага
лініце а сфлетѣлѣі; ла сфінціреа еі ка
міреасъ а лѣі Хрістос, съ афлъ де фацъ
Piga, реціна ші тоатъ къртеа съвѣршіп
дѣсъ ачѣствъ церемоніе реліціоасъ, къ пом
на че есте обішпвѣтъ пѣмай ла персоанеле
фаміліеі рігале.

Прінцѣл Орландо, а кърѣі трѣѣіе фъ
дпфрѣнтатъ де о фацъ де пегъцітор дп
вілеаг, де фацъ къ тоатъ къртеа, пѣмай
пѣтѣ сѣфері окара са; ел пѣръсі де існоа
въ локъл пацдеріі, мергънд ла Спанія спре
а'ші зѣта дп пѣмжнт стрѣп, дп сгомотѣл
артелор, рѣшпнеа че о пѣдїсе дп патріа
са; аколо ажѣнгънд дп чеа дпнтѣі лѣптъ
дп каре съ вътеа ка зп десперат фъ пе
теріт аша де греѣ де о лапче връжтаншъ,
кѣт дп пѣдїпъ чѣсърі дѣпъ че съ рѣпї
дпші дете сфлетѣл.

Кънд азї Каміола вестеа тордїі лѣі
Орландо, о адѣнкъ меланхоліе стѣпжні
сфлетѣл еі, каре дпкъ пѣстра ікоана чѣ
кѣ вїі трѣсърі дпкпнвѣтъ а ачестѣі непо
рочїт; дар тѣріа дѣхълѣі еі дї вені ші а
ствѣдатъ дптрѣ ажѣтор ші адѣпъндѣші тоате
пѣтеріе сімцірілор сале, съ рекомъндї

къ тотѣл реліціоаселор еі дптрепріндерї;
вестеа тарей кѣвїнде а мілостепїлор еі,
ші дпдепліпїреа даторїлор челор сфїпте
але реліціеі, че ле съвѣршіа къ чеа май
кѣвіоасъ сімплітате ші вълѣдеде, се обѣі
дп тоатъ Січіліа ші тѣпъстіреа къ сателе
дп вечпнате каре съ цїнеа де еа, фѣрѣ фе
річіте сѣвт дпгрїжіреа ачещїі фїпнде, пе
каре тодї о кредеа де сфѣптъ. Спгърѣ
реціна о черчета адеце ка пе о сор, ші
сфатѣріле еі ера прііміте ка піце дпсѣ
флѣрї черещї.

Сѣжршіт. де Ст. Стоїка

НАЦИОНАЛИТАТЕА ШІ ПАТРИА.

(Капет.)

Декънд с'аѣ формат статѣрі дпн май
мѣлте поноаръ ші віде, — дѣла векїа мо
нархіе Асіріанъ пѣпъ ла чеа францезъ а
лѣі Лодовікѣ XIV., — гѣверпеле, пе лѣпгъ
наза ші грїжеа де челе обштеншї але
статѣлѣі, с'аѣ сіміт а респекта ші а крѣца
пе чеї дп нарте осебїці къ віда, къ лімба
ші къ обїчеїзріле лор. Прекънт май де
мѣлт Дпнпѣратѣл Асіріеі, — каре ші лѣ
дісѣ дппѣрѣдїа дѣла Індѣ пѣпъ ла Етіо
піа ші domпіеа несте 127 Цѣрї, — дп
дрепта скрісорїле сале, дп фїешкаре Царѣ
дѣпъ скріпѣтѣра еі ші кѣтрѣ фїешкаре
попор дп лімба лѣі (Естер I., 22); —
ашеа ші Лодовік XIV., дѣпъче а кѣштї
гат Елсацѣл, а дптемеїат дп Парїс о
канцеларїе цертанъ къ консіліарї цертанї
ші пѣзѣмай кѣртѣзіа прїп еі дп лімба церт
танъ тревїле ачестѣі провинчїі цертане,
чі а сѣдїпѣт ші осевїтеле дрептѣрї дп
фїешкаре цїпѣт ші ораш, ші дп Страсѣзѣр

*)

дписаниверситатеа цертанъ. — Аста а цинт пълъ ла револѣція французъ, не каре, дптръ тоате кѣте а фѣкѣт ші кѣт а фѣкѣт, астъзі пѣтаі чеі політїеште тѣрвѣчїдї о прївѣскѣ ва о дпайнтаре, — ка о пропѣшире. Кїар дп кѣтпѣл лїбертѣуей шї іndїvїдѣалїтѣдеї сѣфлетештї шї оменештї, револѣція французъ, прїп пѣлчїреа са де о лїбертате, де о потрївїтате шї де о дпфрѣдїре зпїверсалъ, а дптѣнекат тоатъ адевѣрата дпцелепчїзне оменаскѣ, каре дпцелепчїзне а арѣтат тотдеазпа, кѣт прїптр'о грїже кѣ-мїнте, осевїтеле попоаръ шї фелѣрїтеа органїсмѣлї шї а вїецеї лор, се потѣ дѣче ла зпїтате; дпсѣ еа — револѣція французъ, — аместекѣнд зпїтатеа кѣ зпїформїтатеа, дїп непрїчепере шї дїптр'о некѣтпѣтатъ драгосте кѣтръ тот че ера пѣтаї французескѣ, с'а сѣклат врѣжтѣшеште дппротїва тѣтѣлор деосевїрїлор дп вїада попоарѣлор де прїп прецїзр, прекѣт шї дппротїва деосевїрїлор дп лїмѣвъ, дп пѣртаре, дп овїчеїзрї, — дѣрѣпѣлїнд, деснаціоналїзїнд шї десвреднїчїнд!

Дѣпъ о скѣртъ аватере ла Елсац (дп Франція), зндѣ зїче кореспондентѣл, кѣ дела револѣціе дпкоаче, поате ведеа чїнева пѣлъ дп зїба де астъзі, кѣт ла жѣдекѣторїї Цѣрапѣл шї Орѣшанѣл сѣлпт аскѣлтадї шї жѣдекадї дптр'о лїмѣвъ, не каре еї пѣ о дпцелегѣ, де кѣтръ жѣдекѣторї, карїї пѣї дпцелегѣ не еї, — апої ворвеште маї дпколо астѣел:

„Ачеастъ ѣртаре есте револѣціонарѣ шї варварѣ тотдеодатъ, — ба дпкѣ о варварїе, каре, — орї шї кѣт се ва аскѣнде сѣлпт маска чївїлїзаціеї шї а дпайнтѣреї, — се потрївеште пѣтаї кѣ веакѣрїде челе

маї де пайнте де векїл Апшвер дела Сѣса: Дп варварїа ачеаста се афлѣ тодї ачеїа, карїї порнескѣ ашеа, прекѣт Магїарїї дппротїва Славїлор шї Цертанїлор (шї Ротѣнїлор), прекѣт Рѣшїї дппротїва локѣиторїлор дїп провїнчїле полонезе*) шї дїп челе Цертане дела тареа ресѣрїтеапѣ (Ostsee) шї прекѣт Данїї дппротїва локѣиторїлор дїп Холстайн. Дїп протївѣ Елвѣціа, дп каре не лѣпгѣ тѣлте неовлїте шї дпкѣркате, чїркѣлеазъ тотѣшї о вїацѣ аѣерѣ, фелѣрїгѣ шї фїреаскѣ, — ачеастъ Елвѣціе кѣ дппрезпареа вїделор Цертане, Франзеде шї Італїене дптр'ѣна патрїе шї дптр'ѣпѣл стат, дѣ ачелор пештївторї, орвїдї шї дешердї фазрї де націоналїтѣдї шї патрїї, прекѣт шї патриотїсмѣлї лор челїї корчїт (каре есте зп фїїѣ патѣрал ал сілеї шї ал прежѣдецѣлї), — ле дѣ зїкѣ Елвѣціа ачестора о лекціе фолосїтоаре, ка сѣшї адѣкѣ аїпте де векїа дпцелепчїзне де стат: кѣ адекѣ спре а пѣне дп лѣкраре ідеаа зпїтѣдеї політїе, пѣ е де тревзїпцѣ а жертѣї не алтарѣл еї, — ка не алтарѣл зпїї Молох дїп веакѣл пострѣ, — кїар не фїї сѣї. — Дп адевѣр есте зп лѣкрѣл трїстѣ шї дпфїорѣтор, а ведеа зп пеам, каре токмаї акѣт се кѣзпеште кѣ деапѣлѣл шї невѣлїжїосѣл материал ал лїмѣвї сале, кѣт кѣ о тѣлпѣ фѣзреште регѣлї де лїмѣвъ шї кѣ чееалалтѣ сілеште не челелалте пацїї ка сѣ ле прїїмеаскѣ ка о фїїпцѣ де о націоналїтате поаѣ шї сѣ се ланѣде де а са націоналїтате! — — —

*) Ашеа дар — вїне сѣ дпсетпѣт, — варварї сѣлпт шї ачеїа карїї вор сѣ штеарѣ шї пѣтаї діалектеле зпѣї лїмѣве, кѣчї полонеза есте пѣтаї зп діалект ал лїмѣвї славоне. Трад.

Къ дп ачаестъ рѣтъчѣтъ порпире гь-
верпѣл Австріеі п'аре нічї о парте, есте
дпведерат; шї респектѣл шї крѣдареа къ
каре трактеазь интереселе націонале, лім-
ва, літератѣра, обїчеїзрїме шї історїа на-
ціональ дп Боеміа шї дп Рїгатѣл Лом-
бардо-венетїк дп Італіа, доведеште, къ
Монархїа Австріеі дїне шї дп пѣнтѣл. а-
честа традиція деспре ачеа векіе дпделе-
пчїзне де стат.*) Грешеала, дп каре а
кѣзѣт дпшпратѣл Іосїф, п'а дїнѣт мѣлт.
— Прѣсіа кѣтрѣ лімба франдезѣл дп Neu-
schatel, пѣ с'а пѣртат алѣѣл, декѣт крѣ-
дѣнд шї респектѣнд; шї ѣртареа еї а-
жѣт къ Полонезїї сѣї дїп Посеп дп прї-
вінда лімбаей шї а націоналітѣдїей лор, —

дпшпротїва темеїелор політїче але Рѣсіей,
— аратѣ дпведерат, къ шї дп Прѣсіа а
прїнсѣ рѣдѣчїпъ ачеа сѣпѣтоастѣ шї сіпгѣ-
рѣ — тѣпѣтѣтоаре політїкѣ. Тот ашеа
нѣдѣждѣїм шї деспре Данїа дп Шлесвіг
шї Холстайн. Сведїа дп Померанїа п'а
кѣзѣт нічї одатѣ дп віна ачаеста.

Дпсѣ де време че націоналістѣл ток-
маї ажѣт дп зілеле поастре челе де ре-
дптінерїре, дпшї рїдїкѣ капѣл претѣтїнде-
неа шї чере а фї респектат ка одїноарѣ,
— шї ачаеста дп тѣсѣра, дп каре оате-
нїї чеї лѣмінатїї аѣ ажѣнс а прїчепе, къ а
се дїнеа політїченште де ѣп стат пѣ дп-
сепнеазѣ а се десѣрѣка чїнева де еlemen-
тѣл сѣѣ націонал шї авѣміт де лімба са шї
дппрезѣпѣ къ еа де тот че поате фаче пе
ом преціос дп окїї сѣї шї дп окїї алтора:
дрепт ачеа есте а нѣдѣждѣї, къ дп локѣ-
рїме, внде с'аѣ івїт асепене лѣпте, шї авѣ-
міт дп Ънгарїа, (шї дп Ардеал) Цертманїї
шї Славонїї (шї Ромѣнїї) амерїндадїї дп
націоналітатеа лор шї деосевїт дп лімѣл,
прїп іспїта ачаеста къ атѣт маї кѣрѣнд шї
маї лѣмінат вор кѣноаште, ачеа, че лі се
кѣвіне а фаче дп ачесте дппреціѣрѣрї;
дар тотдеодатѣ нѣдѣждѣїм шї ачеа, къ
партеа чеа маї повїлѣ шї пѣтаї дпше-
латѣ а Магіарїлор, треzїндѣсе дїп ачаестѣ
грешеалѣ ка дїптр'ѣп вісѣ дешерт, дптѣ-
рїреа Ънгарїеі о ва кѣзѣта прїп алте мїж-
лоаче, шї пѣ прїп сілнїка апѣсаре а ачелор
че къ лімба, обїчеїзрїме шї фїреа се деосе-
векѣ де еї, шї къ ва дпчепе а респекта
оменеште шї дпцелепдеште деосевїтеле
ементе націонале. Нѣтаї де ачїї ле ва
їсворѣл лор, пѣтереа, крештереа шї стїма
лѣкрѣлвї шї а націоналітѣдїей лор, дп вре-
ме че пе дрѣмѣл челалат пѣ вор аѣла де-

*) С'а вѣгат де сеашѣ, къ Ромѣнїї дїп прїпчї-
пателе дела Дѣпѣре, сѣпт дп адеѣр дп
пѣререа ачаеста, къ гѣверпѣл Австріеі ар фї
де прїчїпѣл дп пѣнтѣл ачеста; дпсѣ нічї декѣт.
Дпшпратѣл Австріеі, дп Ънгарїа домпеште
ка Рїгѣ, дп Ардеал ка Прїнѣѣ; амѣндоаз
ачесте Цѣрї Ънгарїа шї Ардеалѣл аѣ коп-
стїтѣцїїле (регѣламентеле) сале: ашеа дар
дпшпратѣл Австріеі, дп Ънгарїа Рїгѣ, дп
Ардеал прїнѣѣ есте дп ачесте доаз Цѣрї
монарх копстїтѣцїонал, прїп ѣртаре мѣрѣ-
нїт, — рестрїнсѣ. Порпиреа де магіарїзадїе
есте фѣкѣтѣ дп діетеле сѣѣ обштеншїле а-
дѣпѣрї але ачестор доаз Цѣрї, іар пѣ дела
ѣрте; еа есте фѣкѣтѣ де кѣтрѣ деперадїа
магіарѣ чеа тѣпѣрѣ, каре гѣсїнд дп Магіарї
ѣп пѣвлїкѣ преа мїкѣ пентрѣ поаѣа літера-
тѣрѣ Магіарѣ, ар вреа сѣ дпшпѣдѣаскѣ пѣ-
мерѣл четїторїлор де кѣрѣдї зпгѣрештї, прїп
магіарїзареа челордалте нацїї. Дакѣ ш'ар
їзне тѣна пе інїтѣ шї ар вреа сѣ грѣаскѣ
адевѣрѣл, с'ар ведеа къ ачаеста есте адеѣ-
рата касѣ: кѣчї орїшї кѣте темеїзрї адѣкѣ
еї пентрѣ дпдрептареа порпиреї лор, тоате
сѣпт дпфрѣптате де історїа тѣтѣлор веакѣ-
рїлор.

кѣт зръ ши пидечі. Атѣчї ши пѣмаї а-тѣчї вор гѣсі еї сїмпатїе дн дреапта ши лѣмпата Цертанїе, каре сїмпатїе ле есте лор фолосїтоаре ши поате кїар трезвїн-чїоасъ дн сїмпцеле лор челе вреднїче де лавдъ кѣтръ кѣлтѣръ ши днсемпѣтате на-ціональ. Аста о сїптѣ чеї маї вѣпї дїнтре еї; кѣчї о порнїре кѣтръ Франція ши кѣ-тръ сїмпатїї францозештї леар фї лор ток-таї ашеа де дѣръпѣлѣтоаре, прекѣм а фост Полонезїлор, карїї маї кѣ сеамъ прїп ачеаста аѣ кѣзѣт.

М.

О ПРИМЪВАРЪ КА ТОАТЕ.

Фїреа съ десѣтѣра днкїпїнд днѣїа зїдїре. Челе маї рѣнїоаре разе съ пресѣра пе зѣпада фалнїкѣлї мѣпте ка о лѣчїтоаре нѣрнѣръ спре чїнстїреа знї вреднїк кредет дн вѣрстѣ. Черїл вѣрѣ а слѣвї трезетѣл мѣрецѣлї соаре че съ превестѣ кѣ семне днфокате. Лѣмпїъ ши воїоасъ жѣнецъ съ рѣвѣрса престе тот. Пѣсѣрїле флѣтѣра то-латїк десѣтѣнд. Рѣндзпесоа прїп шѣрнїн-дѣї аѣер свѣр дншї прегѣтѣ днѣзкѣдїтѣл кѣїв сѣнт вр'о лѣкзїтѣ стренїпъ, чокѣрміа съ зрка чїрїпїнд. Ерїле тоате кѣпрїндеа кѣтї о фїороасъ склїпїндъ лакрѣмѣ. — Дїп копачї плоа пектарѣл зорїлор ка о нїкѣ-раре де перле скѣмпне. Франїде вѣпсѣлї скѣпѣтате дїп вобочї вѣдѣ зѣмѣїреа фїреї лѣпѣндѣсъ кѣ дрѣгостїрїле воареї рѣко-роасе. Пїапжѣл дншї зрѣ трешїле, дн-тр'але кѣрора рѣсѣїрѣї съ рѣспїндѣ ра-зіле. Зѣвѣдатїчїї мелѣшїї сѣлта спре цѣ-стоасїле лор маїче кѣ зѣїераре днсѣтатѣ. — Вїетѣдїле съ гѣдѣра днтре еле, ши сѣ-

тѣрѣндѣсъ съ стропѣ кѣ роза дїп тѣфарї, ши съ децента. Боїї авѣрѣ. Пѣмѣпѣл а-сѣда сѣнт фїерѣл осѣрднїкѣлї пѣгварїѣ. Алвїпїле дїсторцїте зѣзѣїа, фѣртїка сѣлї-тоаре епїсѣ дѣпѣ хрѣпѣ. —

Коле кѣптекѣл флѣзѣлї прекѣрпат де екстазїї тѣкѣте, с' днтрѣпѣ кѣ гѣлгѣїрїле дѣїос прелѣпцїте а пѣсѣрїлор, дїпкоаче шо-потїреа анеї с' днгѣїта кѣ пїсѣлїреа фрѣзї-лор, ши кѣ цїрѣїтѣл гѣлгѣпїлор свѣкпїтоа-ре. Тоате днвїїате флокотеа дн аместек — тоате слѣвеа дѣпѣ вѣтїндѣ. Нѣмаї мѣ-рецїї лѣмеї, ши пѣсѣрїле де поапте, знї прїп ораше, челеламте прїп рѣсѣпѣрѣ, де-парте дї а дннїѣртѣшїї пѣлѣкта сѣрваре чеасѣрїлор ачесте, мїстѣндѣсъ де лѣмпїа зїлеї, съ децентаї маї ѡѡосїдї де мѣстрѣ-тоаре вїсѣрї, дѣкѣм лѣкѣрѣторїѣл кѣмпѣлї ла днѣрнаре кѣтръ лѣкѣпїнда са чеа сїм-плѣ ка вїртѣтеа, знде ѡ дреапѣ хрѣпѣ дн ашеапѣ авѣрїнд. . . .

О днпалта теа ши дарпїкѣ маїкѣ! о фїре їзвор пе сѣкат де мїлѣ! пѣл' ши тѣ-череа та ворѣїде кѣчернїчелор теле сѣм-цїрї. — Нѣ те воїѣ дѣтѣїта дїавалта кѣ пѣшѣлѣдѣмїторїї роѡї а пѣлверїї пѣмїндѣте сїпгѣрѣтате. Кѣнд мѣ прїгонеск пѣптрѣ-кѣ пѣ ле самѣп, спре тїне пѣзбеск ка съ мѣ мѣлгѣїѣ. Тѣ'мї днпїарцї нѣ' дншї алїнї дѣрерїле, тѣ'мї аскѣлцї кѣ лѣар' амїпте сѣ-сѣпѣрїле. Прѣ слаѣ ка съ те пот кѣпрїн-де, те їѣвеск кѣпоскѣндѣцїї днѣрареа. Те воїѣ слѣвї пѣлѣ мѣ воїѣ днптоарче дн сї-пѣл тѣѣ. —

Рал. . .

ОДЪ РЕЛИГІОАСЪ.

О прѣ днцъленге, ші петърцініте,
 Чел че днвї фїреа, лзтеа 'пподовещї.
 Фацъ певъзхъ, дн треї фецъ сѡпте,
 Че дїп нефїнцъ, веакърї изводещї.
 Дъхъа ші мїшкареа, де ла тїне вїне,
 Тъ днченът пъ аї, те 'нченї дела тїне.
 Нічї къ те прїчене, мїнте омїнеаскъ.
 Те афлї 'н тот локъл, плїненї лъкръа тѣѣ,
 Шї аї прївїгерє, нїмїк съ лїпсаскъ,
 Тотъа те слъвещє, ші ещї Дъмъезеѣ.

Мъкар съ се цоатъ, вр'ѣн от прїн естїме,
 Съ тъсоаре марїа, съї гъсаскъ фъндъл,
 Съ пътере колъа, стеле шї планїте,
 Дар ата тъсъръ, пъ ацїзъе гъндъл,
 Къче де шї есте, мїнтеа омїнеаскъ,
 Чєва лзмінатъ дїп разъ череаскъ,
 Дн ата търїре, пърерїе сале,
 Съ пїердѣ ка ѣн авър, нїмїк къ дїкїагъ,
 Нічї съ афле поате хотаръле тале,
 Орї кът съ сілещє, ошъа съ 'нцълеагъ.

Къ ѣн къвѣнт нътаї, аї фъкът търїе,
 Дн атале фачерї, слава та съ веде,
 Тотъавї лзміна, тѣ ещї дн вєчїе.
 Раза 'нцълепчїшнїї, дїп тїне пърчєде,
 Пе сїне къ сїне те 'нфїнцъз сѡпте,
 Днсвш де ла сїне, ещї прѣ фєрїчїте,
 Тъ аї фъкът кръгъа, а тїмпълвї връсте,
 Съ днвїе фїреа фдоареа прїмъверїї,
 Съ прїфакъ зїле, аа ернїлор трїсте,
 Бара съ вєстеаскъ, тоамна 'нвїелшнїгърїї.

Мъла та къ ланцърї, пе фїнцї ле лїагъ,
 Лїаї кїзвїт кърсъл, ле мїшчї къ тъсъръ,
 Днтре еле тоате, дела тїне 'нкїагъ,
 Къ днцълепчїшнє, а лор легътъръ,
 Прекъш скъптеї тълте, пъвъшещє фокъл,
 Съ ръварсъ стеле, пе черїѣ дн тот локъл,
 Шї кът ла цєр їарна, дн зїоа сьнїпъ,
 Фълдї де протороакъ, скъпърънд ла соаре,
 Лъчєск скъптеїазъ, дн алвї лзміпъ,
 Аш ацїклїпєск цїе, стеле съпт нїчоаре.

Лъчєрїї веселї, ръсар ка с'алєрє,
 Дн сьнїа съ версъ, клїпїрї лзміноасъ,
 Днлїнїандъцї वोєа шї сѡзїта та леде,
 Шї слєвозїнд лзтеї разъ прїведоасъ,
 Дар дѣ ар фї де фокърї, ачєстєа кандїле,
 Дѣ ар фї де врїлеантърї черїзрїле плїне,
 Де с'ар ївї днкъ, маї стрълвчїтоаре,
 Алте фїнцї позъ пєстє ачєле тоате,
 Саѣ лзмі шї комїтърї, де фокъ арзътоаре,
 Тоате кътръ тїне, ка кътръ зї пєанте.

Дєчї дар кътръ тїне, дїп тоатъ търїа,
 Ка зп стронъ дн марєа, че дїп козрї вїне,
 Чї рътълє лзтеа, къпоєкътъ мїє;
 Маї алес єѣ ошъл, доамне кътръ тїне,
 Шї факъ 'н тот кръгъа черїзрїлор палте,
 Дѣ ар фї лзтї мълдїме, мїї пєнзътратє,
 Шї днсвтїт днкъ, съ се маї спореаскъ,
 Ар фї еле тоате, о пънкътъръ мїкъ,
 Кътезънд къ тїне, съ се нотрївєаскъ,
 Апої єѣ пъс алтъ, дєкът о нїмїкъ.

Сьлт нїмїкъ; днєѣ, дн мїне лъчєдє,
 Ата възпътатє, фъръ де тъсъръ,
 Фаца та дн мїне, съ днкїпъещє,
 Ка раза де соаре днтр'о нїкътъръ,
 Шї де сьлт нїмїкъ, дар те сьлтѣ дн мїне,
 Те къпоєк, тѣ жїздекъ, къцєтез ла тїне,
 Мъ дналц къ мїнтеа, маї прєсєс де лзте,
 Сѣфлетъа мїєѣ цїе, къ аа тѣѣ дъх сєтє,
 Шї кътї ещї тѣ мїе, зїдїторїѣ ашъте,
 Шї єѣ славеї тале, шартор днтр'ачєстєа.

Тъ днї даї фїнцъ, чїн' де вреднїчїе,
 Шї єѣ пот а зїчє, пѣ ачєл темєї днкъ,
 Къ дєї лзтеа тоатъ, о нїмїквїчїе,
 Єѣ ошъл днтр'ѣнса пъс де тот нїмїкъ,
 Сьлт о пъргїчїкъ къ дрепт оаре карє,
 А тоатъ фьнтєра, прєкъш мї съ парє,
 Дн атеа планїтъ, сьлт мїжлок фїшїеї,
 Єѣ днсвшї ачєла сьлт дъх шї църъпъ,
 Шї ка пѣ о верїгъ дн ланцъа тотїмеї,
 Днтре черїѣ, шї лзте, т'аѣ пъс а та тълъ.

Єѣ днтрє амъдоѣ, сьлт днкїєтєра,
 Шї дєс'плъєстъїреа чєа маї търїнїтъ,

Dar сънт сългър кендръа а тоатъ фьпгъра,
 Ші дьмнезеіреї ікоанъ смерігъ,
 Трѣпъа меѣ дін дъръпъ, дн праф пьтрезеде,
 Іар не тьпетъ мінтеа дн повьцзеде;
 Домн нн ровъ ть афлѣ, Дьмнезей ші віерте,
 Ші де сънт д'ѳо фіре кѣ о аша іскъсінуъ,
 Днтр'ачеастъ лъме пѣс пѣ о лънгъ време,
 Трекѣ ка ші пълъка те п'аре фііндъ.

Днтръ ата днсъ, стьпжнеаскъ мнлъ,
 Теаѣ днтръпат днсънн, днтръ амеа фіре,
 Вроінд ка съ ші калчї, не а тордїї снлъ,
 Амеа тьрїтоаре де лът пълъстьїре,
 Ка прїн тоарте іаръшї, съ ть кіемї ла тїне,
 Съ гьст дн вецїе, дн черескъа віне,
 Слава меа фііндъ п'аї лъсат съ пїаръ,
 Де віклеапъа тарне де мълт отрвїтї,
 Прїн гьстаре дьлче, кѣ отравъ амаръ,
 Лъжнд пѣ алтъѣ зтър оаїа рьтъчїгъ.

Нъ ажнѳе гьндъа, нъ ростеде гьра,
 Кьтъ шї съ каде, лъдъ шї славъ,
 Ата възьтате аѣ трекът тьскра,
 Нічї маї поате омъа, о зїдїре славъ,
 Дьпъ вреднїчїе, съ те прослѣвеаскъ,
 Декът зпїліте лакрѣтї сьдї жьртѳеаскъ,
 Шї кѣ глас съ стрїце, еѣ доамне зїдїре
 Не тьлцъмїтоаре, скъзпнѣ рьскъзпнѣратъ,
 Рьтъчїреа іаргьтї шї мї дъ ферїчїре,
 Раїѣл, десѳьтареа чеа днпгьїан датъ.

N. D.

ШАРАДИСТЪЛ¹⁾ ФІЛОРОМАН,²⁾

de K. D. Стефанїдї Вілара.

Шараделе саѣ гьчїтоареле ка езерчї-
 цїе³⁾ істедїмїї, дечї мнѳдїї фолосїтоаре део-
 севіт дн едъкаїа⁴⁾ тїнерїмїї фїнд дн тоате
 неамтрїле чївілізате⁵⁾ кѣ рѣвнъ днтревъ-
 нцате, ачаста м'аѣ дндетпат а лъкра пѣ-
 цїнтеа спре інтродъчереа⁶⁾ лор дн літера-
 тьра⁷⁾ ромълъ; черънд шн пьдъждъїнд а
 націоналістїлор індълцоаса⁸⁾ прїїмїре, шї

dorind din inimă a pricinăi nașterea altor
 prodăcturi⁹⁾ маї де прец прїн алте дьхьрї
 маї дьрѣїте.

Шараде по аъ.

2¹⁰⁾

Он тополог¹¹⁾ дн 5 пьрцї кѣ 5 шараде.

II. 1.

Еѣ сънт зн кьжпнт де соїѣ греческъ,
 Ам де тот літере пшасъ;
 Еѣ лъмеа пот съ ѳ ферїческъ
 Кѣ че дн фїіндъгьтї еасъ.

II. 2.

Де чеа д' днпжї де ть деспърцескъ,
 Іар' кетаре ам фьрѳоасъ,
 Кьчї веї аша фѣ де те прївескъ,
 Пъсъ ла тїне пре масъ.

II. 3.

Шї д'а доа де ть деслінескъ,
 Ох, старе непорокоасъ!
 Кьчї пьн' ла тоарте съ ть прѣцескъ
 Ме еоартеа чеа лъкрътоасъ.

II. 4.

Шї д'а треїа ть дескілінескъ
 Шї ть пьїѣ кѣ фаца 'птоарсъ.
 Кьчї аша тревъї сьдї індїческъ¹²⁾
 Трева-орї фац' а треїа зїсъ.

II. 5.

Д'а патр'а ть дестовърѣшескъ,
 Стареа м'е кам тїкьлоасъ,
 Тотъшї де мїне съ фолосескъ,
 Тоцї канд снза пьн' знде еасъ.

II. 6.

Шї д'а чїпча давъ ть ліпсескъ,
 Нъмаї снпгъръ рьмасъ,
 Тотъшї нъ ть деспъдъждъескъ
 Еѣ фїнд а лор крѣеасъ.

¹⁾ Дьгьторїа де шараде аѣ де гьчїтоаре ²⁾ Іъ-
 віторїа деромълїме. ³⁾ Анделетнїчїреа, де-
 фареа. ⁴⁾ Крѣшєрї. ⁵⁾ Лъмінате. ⁶⁾ Бьга-
 реа. ⁷⁾ Картеа саѣ кьрцїле. ⁸⁾ Сьфєрїтоаре.
⁹⁾ Лъкрърї (асеменеа). ¹⁰⁾ Днпжеа шара-
 дъ, (кагътъ Фоаеа Nr. а. к.) ¹¹⁾ Кьжпн-
 таре де о персоанъ снпгъръ. ¹²⁾ Літере саѣ
 слове. ¹³⁾ Аръта.